

תת"ע 3408/04/14 - מדינת ישראל נגד יהונתן גרמא דייט

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

19 אפריל 2015

תת"ע 3408-04-14 מדינת ישראל נ' גרמא דייט יהונתן
בפני כב' השופטת דלית ורד

מאשימה	בעניין:	מדינת ישראל
נגד		
הנאשם		יהונתן גרמא דייט

הכרעת דין

הנאשם הואשם בנהיגה בשכרות, בכך שסירב לבצע בדיקת נשיפה על פי דרישת שוטר, עבירה בניגוד לסעיפים 62(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן - הפקודה), בקשר עם סעיפים 64ד' (א) ו- 64ב' לפקודה.

על פי גרסת התביעה נסיבות אירוע היו כלהלן: ביום 5.4.14, שעה 06:13, השוטר חי שטריקברגר (להלן - השוטר), ביצע אכיפה באמצעות מחסום, ברחוב גבעת התחמושת בתל אביב, ועצר את הנאשם שנהג ברכב שמספרו 6909810 (להלן - הרכב). מפיו של הנאשם נדף ריח אלכוהול חזק, ומשכך התבקש לבצע בדיקה בנשיפון, בה התקבלה תוצאת "נכשל", שמשמעותה קיום אינדיקציה לשכרות. השוטר ביצע לנאשם בדיקת מאפיינים על המדרכה במקום. הנאשם התנדנד במבדק העמידה, חרג מהקו וטעה בספירת הצעדים במבדק ההליכה על הקו, והחטיא את הבאת האצבע לאף בשתי הזדמנויות כשהביא את אצבעו לשפה העליונה. להתרשמותו של השוטר, הנאשם היה שיכור ברמה בינונית. מעצירת הרכב ועד לבדיקה במכשיר "הינשוף", הנאשם לא אכל, לא שתה, לא עישן, לא הקיא ולא הכניס דבר מה לפיו או לאפו.

הנאשם נדרש למסור דגימת נשיפה לשם איתור אלכוהול בגופו, והוסבר לו כי המסרב למסור דגימה יראו אותו כמי שעבר עבירה של נהיגה בשכרות שעונשה פסילת רישיון הנהיגה לתקופה של שנתיים לפחות. הנאשם הסכים לבצע את הבדיקה, אך בהתנהגותו סרב והכשיל במתכוון את הבדיקה. נערכו שני מחזורי נשיפה, במסגרתם ניתנו לנאשם שש הזדמנויות לנשוף במכשיר "הינשוף", אך באף לא אחת מהבדיקות התקבלה תוצאה.

השוטר ציין כי באופן עיקבי הנאשם הפסיק לנשוף לאחר זמן קצר ולא הוציא מספיק אוויר, למרות שלפני כל אחת מהנשיפות הוסבר לו כי יש להוציא אוויר מהריאות. הוסבר לנאשם שוב כי יש לבצע שתי נשיפות תקינות לצורך מדידה, הנאשם הבין והנהן בראשו, אך הכשיל את הבדיקה. השוטר הדגים לנאשם כיצד יש לנשוף לתוך הפייה, אך הנאשם המשיך להכשיל את הבדיקה וכיווץ את שפתיו.

בתחקור הראשוני עם עצירת הרכב טען הנאשם כי שתי בירה גולדסטאר ב"קידוש" בבית, בשעה 23:30. הנאשם סרב להשיב לשאלות שנשאל במסגרת "תחקור חשוד" שנערך עם סיום בדיקת הנשיפה וטען: **"אני לא יודע למה את מוציא אותי מסרב לבדיקה אחרי שהבאתי בדיקה."**

הנאשם הודה בנהיגתו, אך כפר בשכרות ובסירוב, ובמתן הסבר אודות משמעות הסירוב להיבדק. בא כוחו ביקש לחקור את כל עדי התביעה, לרבות עורך התע"צ בדבר ביקורת תקופתית למכשיר הינשוף בו נבדק הנאשם. משכך, נוהל הליך הוכחות.

מטעם התביעה העידו:

קצין המשטרה, אפי ליברברוך, אשר ערך שימוע בנוגע לפסילה מנהלית של רישיון הנהיגה בסמוך למועד האירוע (ת/2), וכן ערך שימוע לגבי איסור שימוש מנהלי ברכב ביום 7.4.14 (ת/3). הוגש באמצעותו אף מזכר (ת/1).

השוטר, אשר מסגרת עדותו הוגשו המסמכים הבאים: הזמנה לדין (ת/4), דו"ח עיכוב (ת/5), דו"ח פעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות (ת/6), הודעה לנאשם על פי רע"פ 3807/11 (ת/7), דין וחשבון על בדיקת שכרות באמצעות ינשוף (ת/8), בדיקת כיול בתחילת המשמרת ובדיקה עצמית (ת/9), בדיקת כיול בסוף המשמרת ובדיקה עצמית (ת/10) פלט הנשיפה משעה 06:35 (ת/11), פלט הנשיפה משעה 06:28 (ת/12) ותעודת בלון (ת/13).

איש מעבדת מכשור ואכיפה, השוטר ערן דקל, אשר באמצעותו הוגשו המסמכים הבאים: תע"צ ביקורת תקופתית (ת/14), טופס ביקורת תקופתית (ת/15), כרטיס המכשיר (ת/16), תעודות בלון מעבדה ויחידה (ת/17 ו-ת/18).

מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו.

בחקירתו הראשית טען הנאשם כי נדרש לעצור את נהיגתו ברחוב התחמושת בתל אביב, ומרגע שיצא מהרכב חש בגישה לא נעימה כלפיו. בעבר לא נתקל בבעיה של מוצא או צבע עור, ולכן לא הניח שאופן ההתנהלות כלפיו נבע מסיבות אלה. לדבריו, לא שלל דבר, ועשה את הבדיקה במכשיר "הינשוף" כפי שנדרש, תוך שיתוף פעולה מצידו. באותו יום שישי לא השתתף "בקידוש" ולא צרך בירה.

התביעה טענה בסיכומיה כי יסודות העבירה הוכחו מעבר לספק סביר. אין חולק לגבי נהיגתו של הנאשם. בתחקור הראשוני שבוצע עם עצירת הרכב הנאשם הודה בצריכת אלכוהול, ומפיו אף נדף ריח אלכוהול חזק. הוא כשל בבדיקת הנשיפון ואף במבדקי המאפיינים, ולא נתן כל הסבר לכשלונם זה. השוטר רשם כי הנאשם התנהג באופן חריג, לעיתים סרב לשתף פעולה ולעיתים לא הבין את ההוראות, והנאשם אישר בחקירתו הנגדית כי "התפוצץ" על השוטרים. בטרם עריכת בדיקת הנשיפה נשמר התנאי של המתנה בת 15 דקות, ואף הנאשם אישר בחקירתו הנגדית כי במהלך ההמתנה לבדיקה לא שתי, עישן או הכניס דבר מה לפיו. משמעות הסירוב להיבדק הוסברה לנאשם, אשר אישר זאת בחקירתו הנגדית. השוטר הסביר לנאשם כיצד יש לנשוף, ואף הדגים זאת בפניו, אך הנאשם הכשיל את הבדיקה, כפי שפירט השוטר. איש המעבדה העיד על תקינותו של מכשיר "הינשוף" בו בוצעה הבדיקה, ומכלל הראיות עולה כי כשלון בדיקת הנשיפה נובע מהכשלתה על ידי הנאשם, ולא מפגם במכשיר.

ההגנה טענה בסיכומיה כי יש לזכות את הנאשם, היות והחשש כי השוטר התענה לו אינו משולל יסוד. השוטר רשם כי במעמד בדיקת הינשוף לא נכח איש מטעם הנאשם, ולכן עדות נוסעי הרכב אינה רלוונטית. השוטר רשם כי בתחקור הראשוני הנאשם השיב שצרך בירה, אך סירובו של הנאשם להשיב לשאלות במסגרת "תחקור חשוד", מלמד כי השוטר לא דייק ברישום הדוחות. הנאשם הכחיש עוד במועד האירוע כי סירב לבדיקה וטען כי ביצע את הבדיקה כפי שנדרש. מכשיר הינשוף לא היה תקין בעת האכיפה, דבר העולה מהתקלות הרבות שהתגלו בו סמוך לכך, כשאיש המעבדה אינו מוסמך להעיד על תקינות המכשיר במועד האכיפה, אלא אך על תקינותו עם צאתו מהמעבדה.

דין והכרעה

הסוגיות הצריכות לענייננו נסבות סביב השאלות הבאות :

האם הנאשם נהג בשכרות?

האם הנאשם לא הצליח או הכשיל את בדיקת הנשיפה ?

האם מכשיר הינשוף היה תקין ?

אדון בסוגיות אלה .

האם הנאשם נהג בשכרות:

הנאשם נכשל בבדיקת הנשיפון, אישר בתחקורו הראשוני כי צרך בירה גולדסטאר (ככל הנראה בכמות לא קטנה- 3.5 בירות), וכשל בכל מבדקי המאפיינים שנערכו לו. מפיו נדף ריח אלכוהול חזק והתנהגותו הייתה חריגה.

בנוסף, הנאשם הסתבך בעדותו ונמנע מלמסור גרסה ברורה באשר למעשיו בשעות הלילה, הכל כפי שיפורט להלן:

הנאשם נשאל אם נבדק בנשיפון, והשיב: "אם את מגדירה את המכשיר הקטן נשיפון, אז כן נכשלתי בו", אך בהמשך שינה את גרסתו וטען: "אני לא יודע אם אם נכשלתי או לא...אני לא זוכר אם הביא לי את הנשיפון או לא הביא" (פרוט' עמ' 7, שורות 27-29).

בנוגע לבדיקת המאפיינים, הנאשם טען כי "הצליח בכל הדברים" (פרוט' עמ' 8, שורה 26). בה בעת, טען כי נערך לו אך מבדק אחד של צעידה, וזאת אף בלא שסומן קו ספציפי שהיה עליו לצעוד עליו.

למותר לציין כי השוטר לא נחקר בעניין זה בחקירתו הנגדית, והטענה בדבר אי עריכת בדיקת המאפיינים במלואה, לא הועלתה במועד מתן מענה לכתב האישום.

אציין כי בחנתי את המסמכים שערך השוטר ואף את עדותו, התרשמתי כי פעל באופן מסודר, מקצועי ומיומן, וגם לאחר שבחנתי את כל טענות ההגנה, מצאתי כי יש ליתן בו אימון.

הנאשם טען כי לא מסר לשוטר ששתה בירה ב"קידוש", שכן אותו יום לא עשה קידוש כי היה בביקור בבית חולים (פרו' עמ' 8, שורה 14). עם זאת, בהמשך עדותו התברר כי הגיע לבית חולים רק בשעה 23:30 או בחצות, היינו בשעת לילה מאוחרת.

הנאשם טען כי חבריו התקשרו אליו מתל אביב, וביקשו שיבוא לאסוף אותם. לכן לקח את רכבו של בן משפחתו שאושפז בבית חולים ונסע לתל אביב. לא הייתה בפי הנאשם כל גרסה שהיא בנוגע למועד בו הגיע לתל אביב, ומה היו מעשיו מחצות הליל ועד לשעה 06:13 בבוקר, בה נעצר על ידי השוטר. משלא מסר הנאשם כל גרסה בנוגע למעשיו עובר לעצירת הרכב, טענתו כי לא צרך אלכוהול נותרה על בלימה.

בעת שהנאשם נעצר נסעו עימו ברכב חבר ושתי ידידות, ששמותם וזהותם ידועים לו. הנאשם נמנע מלזמן לעדות איש מהם. עדים אלה יכלו לשפוך אור בנוגע למעשיו של הנאשם בשעות הלילה, אם צרך אלכוהול במחיצתם, אם נדף ממנו ריח אלכוהול חזק ועוד. אי זימון עדים רלוונטים, מן הדין כי יפעל לחובת הנאשם.

על פי עמדת הפסיקה, קיום בדיקה מדעית אינו תנאי הכרחי לצורך הרשעה בנהיגה בשכרות, ודי בצירוף הראיות שהציגה התביעה, ובהימנעות הנאשם מלמסור גרסה כאמור, ומלזמן עדים רלוונטיים, כדי להביא למסקנה כי הנאשם נהג בשכרות. ראה, **רע"פ 2073/08 חיים ברבי נ' מדינת ישראל, רע"פ 5227/08 מיכל אמדורסקי נ' מדינת ישראל, רע"פ 3828/11 ג'ולייט אבוהרון נ' מדינת ישראל, רע"פ 2420/12 מסאלחה מוסטפא נ' מדינת ישראל.**

אוסף כי לא מצאתי כל סתירה ברישומי השוטר בנוגע לתחקורו של הנאשם. העובדה שהנאשם שיתף פעולה לאחר עצירת הרכב, אינה עומדת בסתירה לטענה כי משיוחסה לנאשם העבירה של נהיגה בשכרות, הוא נמנע מלהשיב לשאלות שהופנו אליו במסגרת "תחקור חשוד", ואף סרב לחתום על הטפסים הרלוונטיים. הנאשם עצמו טען בעדותו כי בתחילה זרם עם השוטרים, עשה מה שאמרו לו (פרוט' עמ' 8, שורה 6), ותהליך הבדיקה שלו היה בסדר (פרוט' עמ' 9, שורה 33). אולם לטענתו במהלך בדיקת הנשיפה, השוטר דיבר אליו בצורה מלחיצה ומאיימת, ולכן "התפוצץ" והתבטא באופן בוטה.

יצוין כי הנאשם התבטא באופן לא ראוי אף כלפי קצין המשטרה שערך את השימוע המנהלי בנוגע לפסילת רישיון הנהיגה, כפי שפירט הקצין במזכרו- ת/1.

האם הנאשם לא הצליח או הכשיל את בדיקת הנשיפה ?

השוטר הסביר לנאשם כי הוא נדרש למסור בדיקת נשיפה לשם איתור אלכוהול בגופו וכן את משמעות הסירוב להיבדק.

בנסיבות המקרה כמפורט בהזמנה לדין, ציין השוטר כי הסביר לנאשם לפני כל נשיפה שיש להוציא אויר מהריאות, ולנשוף עד שיעלו כוכביות על כל הצג. השוטר אף רשם כי הדגים בפני הנאשם כיצד יש לנשוף לתוך הפייה, אך הנאשם המשיך להכשיל את הבדיקה ולא נתן מספיק אויר. הנאשם בן 28, וכנשאל על ידי השוטר אם הוא חולה או לוקח תרופות, השיב בשלילה.

מכאן עולה כי מטרת בדיקת הנשיפה ואופן ביצועה, הוסברו לנאשם ואף הודגמו בפניו. ואכן, אין בפי ההגנה טענה כי הנאשם לא הבין כיצד יש לבצע את הבדיקה.

לראשונה בחקירתו הנגדית טען הנאשם כי הוא סובל מאסתמה. טענה זו לא הועלתה במועד האירוע, בעת מתן מענה לכתב האישום, לא הוצגה בפני השוטר בעת חקירתו הנגדית, ואף לא הומצאו מסמכים רפואיים כלשהם לאימותה, ומשכך לא מצאתי לנכון ליתן לה כל משקל.

יובהר כי במועד האירוע טען הנאשם כי אין מקום לייחס לו סירוב להיבדק היות ולא סרב, אך לא טען כי אינו מסוגל לנשוף עקב מחלת אסטמה.

מפלטי הינשוף עולה כי בדיקתו של הנאשם נערכה החל משעה 06:28 ועד לשעה 06:38, וכללה שש נשיפות בשני מחזורי נשיפה. עוד עולה מהפלט, כי מלכתחילה נשף הנאשם כמות אויר מזערית, ובשתי נשיפות כלל לא נשף אויר. אף זמן הנשיפה היה קצר יחסית.

בנסיבות המקרה כפי שפורטו בהזמנה לדין, הייתה לשוטר גרסה עובדתית ברורה באשר לאופן בו הכשיל הנאשם את הבדיקה, גרסה הנתמכת בנתוני פלטי הנשיפה המצביעים על נפח נשיפה מזערי.

בפסיקה נקבע כי בדיקת נשיפה היא בדיקה פשוטה, וביצועה בתום לב אמור להניב תוצאה תקינה.

ב- **רע"פ 2538/11 אבי בר נ' מדינת ישראל**, פסק כבוד השופט רובינשטיין כי :

"אין לקבל גם את טענתו של המבקש לפיה "רק" לא הצליח לבצע את בדיקת הנשיפה. כך קבע בית משפט השלום: "מתוך מאות תיקים ששמעתי, למעט חולי אסטמה לא היה נבדק שלא מסוגל היה לנשוף כהלכה לינשוף וללא קושי מיוחד. כשלוש בששה נסיונות מהוה ראיה ניצחת לסרבנותו של הנאשם". לנסיונו הרב של סגן הנשיא הנכבד יש ליתן את משקלו הראוי".

ב-ב"ש **(מחוזי- חיפה) 2136/08 מדינת ישראל נ' איליה וולר**, נפסק כי :

"בדיקת הנשיפה היא בדיקה פשוטה, ותחילה מוסבר לנהג מה עליו לבצע. במהלך הבדיקה מתבקש הנהג לנשוף כמות מסויימת של אויר מריאותיו אל תוך פיית המכשיר, והמכשיר מודד את ערכי האלכוהול באויר הנשוף. כיון שהבדיקה היא כה פשוטה, לא צפוי שמי שמבצע אותה בתום לב ייכשל בה. אם הבדיקה נכשלה, יש איפוא לחפש את הסיבות לכשלונה, ואלה תהיינה בדרך כלל סיבות רפואיות המונעות מהנבדק לנשוף את כמות האויר הדרושה לבדיקה. כיון שמדובר בבדיקה פשוטה ביותר, ובהנחה שהוסבר לנהג מה עליו לעשות בבדיקה, הרי שבהעדר סיבות המסבירות את כישלון הבדיקה, כישלון הבדיקה מדבר לחובתו של הנהג."

מהאמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי הנאשם הכשיל את הבדיקה. מסקנה זו מושתתת על העדר מניעה אובייקטיבית לביצוע תקין של הבדיקה, זאת נוכח תקינותו של מכשיר "הינשוף"(כפי שעוד יובהר), גילו של הנאשם והעדר מגבלה רפואית מוכחת לביצוע תקין של הבדיקה, ובהינתן העובדה שהוסבר לנאשם כיצד לבצע את הבדיקה. מסקנה זו מושתתת אף על דבריו של השוטר אשר פירט את אופן הכשלת הבדיקה על ידי הנאשם.

כפי שנקבע לא אחת בפסיקה, הכשלתה של בדיקת נשיפה- למשל, על דרך של אי נשיפה מספקת של אוויר - נתפסת כסירוב להיבדק (ראה, **בש"פ 6431/10 זיו מרמלשטיין נ' מדינת ישראל**, וכן **בש"פ 6812/07 לירן ברק כהן נ' מדינת ישראל**). עוד נקבע בפסיקה כי כשלון בביצוע הבדיקה יפעל לחובת הנבדק, אלא אם הוכח כי נבצר ממנו לבצע את הבדיקה מסיבות בריאותיות, כגון עקב מחלת אסטמה (**רע"פ 2538/11 אבי בר נ' מדינת ישראל, בש"פ 6812/07 לירן כהן.נ. מדינת ישראל**). במקרה דנן לא עמד הנאשם בנטל להוכיח כי נבצר ממנו לבצע את הבדיקה מסיבה בריאותית.

האם מכשיר הינשוף היה תקין:

למכשיר "הינשוף" בו נבדק הנאשם, בוצעה ביקורת תקופתית חודש ימים לפני האירוע דנן, ביום 5.3.14, והמכשיר נמצא תקין. ממועד זה ועד למועד האכיפה ואף סמוך לאחריו לא נמצאו כל תקלות משמעותיות.

איש המעבדה, ערן דקל, נשאל מה משמעות הדיווח על בקרת כיול לא תקינה, שהתקבל ביום 3.4.14, והשיב כי תקלה זו נגרמת כאשר מפעיל הינשוף אינו לוחץ בתחילת המשמרת על כפתור כיול יומי. עקב כך הובא המכשיר למעבדה, בוצעה לו בדיקת כיול, אשר הייתה תקינה. מכאן עולה כי תקינות כיולו של המכשיר נבדקה יומיים לפני האירוע דנן.

עוד נשאל איש המעבדה על התיקון שבוצע ביום 5.5.14, כחודש לאחר האירוע דנן, והסביר כי ברגע שנעשית פעולה כלשהי עם המקלדת, הרישום אודות המועד לביצוע ביקורת השגרה הבאה מתאפס, ובמצב זה לא ניתן לבצע אכיפה. בשל כך הובא המכשיר למעבדה על מנת לעדכן את מועד ביצוע ביקורת השגרה הבאה. עדותו זו של איש המעבדה, תואמת את הרישום בכרטיס המכשיר לפיו מספר ימים קודם, ביום 27.4.14, הוחלפה המדפסת.

טרם האכיפה ובסיומה ביצע השוטר בדיקת כיול יומית אשר הייתה תקינה. השוטר אף ביצע בהצלחה בדיקה עצמית במכשיר "הינשוף", הן בתחילת המשמרת והן בסיומה, בשעה 07:43 בבוקר.

נתוני הבלון נרשמו על ידו נכונה בפלטי הכיול, רישום המתיישב עם נתוני הבלון כפי שנרשמו על ידי אנשי המעבדה בכרטיס המכשיר.

על סמך החומר שבפניי, מכשיר הינשוף נמצא תקין הן בביקורת התקופתית והן בבדיקת הכיול היומית. עמידה בבדיקות אלה יש בה כדי להביא ליישומה של חזקת התקינות, וולא עלה בידי ההגנה לסתור חזקה זו.

ראה, **רעפ 9272/12 צחי טננצפף נ' מדינת ישראל**, שם ציין כבוד השופט שהם כלהלן:

"למכשיר זה עומדת חזקת התקינות, לאחר שעמד בבדיקות התקופתיות ובבדיקת הכיול, עובר לשימוש בו (ראו, למשל, **רע"פ 8135/07 גורן נ' מדינת ישראל, 11.2.2009**); **רע"פ 3981/11 שרביט נ' מדינת ישראל, 5.7.2012**). ואכן, במקרה דנן, חזקת התקינות האמורה לא נסתרה, ואף נקבע, כממצא עובדתי, כי "לא נפל דופי" בהליך הבדיקה"

לאחר כל האמור לעיל, ארשיע את הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום, כשמצאתי תימוכין להרשעתו בעבירה זו בראיות נוספות כאמור, אשר העידו על שכרותו של הנאשם בעת נהיגתו.

ניתנה היום, ל' ניסן, תשע"ה 19 אפריל 2015, במעמד הנאשם ובאי כוח הצדדים